

„Edinost“

iz tajs enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); zven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasiło političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

1. tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

„La sorte dell'Istria sarà quella del Veneto.“

Evo, kako tretji dopis opisuje stanje Istre: »Ali smo Slovani, ali nismo Slovani? Ako smo, kje nam je narodnost, ki nam jo zagotavlja cesarski oktoberski diplom? Kje nam je narodni jezik, kje so nam narodne šole, kje so nam narodni uradniki, kje nam rodnost poslanci naši? Jezik nam je italijanski, šol nimamo nikakih, uradniki vsake vrste, poslanci: ali sami Italijani, ali pa sami izdajice svoje krvi.«

Mar nimajo te besede tudi danes še svojo vrednosti? Nemanje aktivne vrednosti: so tudi te-le: »Mi se ne čudimo Italijanom, ampak se čudimo slepoti dunajskih gospodarjev naših. Italijani so le povsem dosledni v svojem postopanju, ali Nemei kakor da ne poznajo več najelementarnjih zakonov logičnih. Mi jim stavljamo na slobodno voljo, ako hočejo v propast, pravice pa, da bi tudi nas potegnili za seboj, jim ne prisojamo nikakor.«

(Mej temi izvajajci in načinom, kakor mi danes sodimo o razmerju med Nemei in Iah, je navidezno velika razlika. Danes sodimo, da so Italijani slepi in da — idoč Nemeem na roko — ne umejo najelementarnejše logike dogodkov, ki se razvijajo pred njih očmi ter da ne vidijo, kako jim Nemstvo le zato popušta v vnanostih, da more tem intenzivneje širiti in izvajati svoj program v stvari sami. Ali to nasprotstvo med gori navedenimi tedanjimi izvajajci in našo današnjo sodbo je le navidezno. Mi računamo danes z notorično vsenemsko propagando, tistim »Drang nach Osten«, ki je naše Italijane zapel v svoje mreže. Ako pa so naši govorili pred 40 leti o slepoti dunajskih Nemecev, so očitno mislili le na — vlado! Tako pravi tudi citat, ki prihaja takoj niže doli. Vlada pa je bila res slepa nasproti Italijanom, kakor — je še danes! Op. ured. »Edinosti«).

Nadalje pravi dopis: »Ali je dunajska vlada namenila postopati z nami pošteno, iskreno in resno, ali pa ni. Ako je, zakaj nas je pustila v grčavih pesteh pijavk naših, italijanske namišljene izobraženosti in suženjske birokracije svoje?«

Ali najvažneje in najoduševljeneje je ono, kar pišejo dopisi o narodnem jedinstvu. Naj navedem nekoliko točk. V drugem dopisu je citati: »Istra je čula vaš glas, ko nas opominjate, da želimo, da izgubljena hčerka vaša

stopi v vaše kolo; ne čudite se pa, da ona ne odgovarja, ker, tužna, nima več jezika, da bi se oglašila in duh njen je že obnemogel; jedino, na čemer jej srce kipi od veselja, je, ker zaupa v Boga in v sinove trojedne kraljevine, da bodo sedaj bolje znali skrbeti pot, ki vodi do cilja, da združijo odtrgane ude domovine Ti slavni sabor trojedne kraljevine! Ti solnce hrvatsko! Razženi tmino z Učke gore, raztegni svoje ustavne žarke tudi na nas, da se bomo enkrat v krogu vašem mogli gibati; slavni sabor, naloga tvoja bodi, da iščeš nas, ko mi ne smemo iskati tebe, in če nas boš iskal brižno — najdeš nas; želja vaša — želja je naša, ter kralj vaš dopusti resnično in mora dopustiti, da bo hrvatsko, kar je hrvatsko.«

V tretjem dopisu pa je citati: »Ali smo celokupni del Hrvatske ali nismo. Ako smo, kje so nam historična prava naša, katera nam jamči trdna vera cesarjeva? Kje so nam županije, kje sabor, kje ostali bratje naši, kje hrvatska domovina naša? Županije so nam nemške, pazinska kresija, sabor, vse prirejeno po dogovoru neprijateljev naših, bratje sami nehajniki, a hrvatska domovina naša ali italijansko kraljestvo, ali pa nekaka beneška pokrajina avstrijska.«

(Zvršetak pride.)

Aneksija Mongolije.

(Dalje.)

V resnici najstarejši, resnični železniški projekt, je bil do lani idejal. Nikdar ne bi bila mogla Evropa, pečajoča se s trgovino po morju, mirno dopustiti gradnjo mongoliške železnice od Baikala preko Kjahta, Urga in Kalgana, tako rekoč od zadržev notri v kitajske severne pokrajine. Ali sedaj je bila Rusija po svojem vplivu na dinastijo Mandžu je dovolj močna, da jej ni trebalo več prepuščati slučaja, da to življensko vprašanje spravi v red. Mojsterska dela diplomatska jednega Cassinija, Giersa in Uhtomskega so — izkoristivši kitajsko antidinastijsko (bokersko) gibanje — začetkom minolega leta dovela na način, katerega nočem opisovati tu, do pogodbe malo poznane v Evropi, v kateri je dinastija Mandžu, v odškodnino za zagotovljeno integriteto pravega Kitaja, svojemu mogočnemu prijatelju prepustila slobodnoročno v stranskih pokrajinah v gospodarskem pogledu. S tem je bila gradnja mongoliške železnice virtualno omogočena, ali, kakor re-

čeno: da se železnica sezida s koristjo, v to je trebalo imeti deželo.

In Mongolija ni tako brez vrednosti, kakor izgleda na kartah. To je jedno na zlato najbogatejših ozemelj na zemlji, in kako koristno je sedaj genijalnemu ruskemu finančnemu ministru zlatu, ki si ga pridobiva sam za svojo uravnavo valute, je jasno takoj, ne da bi navajali številke. To se ne izkopano zlato je bilo navor ruske politike za pridobitev Mongolije.

Obstoji namreč zakon, uveden v 13. stoletju po mongolski dinastiji, ki zasebnikom pod kaznijo smrti prepoveduje izkopavanje žilnatih metalov. Ruska vlada je potrebovala torej posebne avtorizacije, ker tudi ona ni mogla kakor taka, ampak po nekom, za katerim se je skrila, v resnično tuji deželi začeti z rudniškimi podjetji. No, po mongoliškem državnem pravu je avtoriteta dinastije Mandžu v Mongoliji le posredna; cesar ne more razpolagati ni z zemljo ni s katero stroko uprave. Mongoliško pravo sloni le na tradiciji in volji »kanov«. Cesar iz dinastije Mandžu ni imel torej nikdar pravice, da odpravi zakon o zlato v Mongoliji; ta pravica pristoji le kanom, sosebno pa Tuset-kanu v Urgi. (Kan je turški vladarski naslov.)

Oni, za katerim se skriva Rusija že štiri leta, je rusko-kitajska banka, kateri — ustanovljeni oficijelno v namene gradnje mandžurske železnice — je bil namen, da onkraj kitajske meje, ki pa tri mesece sem, ne obstoji več, izvede vse potrebno, kar privatne osebe smejo započeti v tuji deželi, a je prepovedano državam. Ta banka je bila tudi, ki je imela uvesti izkopavanje zlata. Ona se je obrnila tudi v Peking in je zaprosila cesarja za avtorizacijo, da-si je vedela, da cesar nima pravice v to. In ta avtorizacija jej je bila tudi podeljena protipravno in iz razlogov, o katerih nočem razpravljati tu. In v to poverjeni uradnik banke, nenavadno jezikovno in finančno spretni gospod G , ki je ob enem ruski državni uradnik in — kitajski mandarin, je kar začel nedaleč od Urge (kakih 100 kilometrov severno) z napravo za pranje zlata.

To je bila odločilna točka za vso rusko politiko.

Sedaj je trebalo biti bitko, ki naj orjaško deželo mongoliško, z nje ogromnim bogatstvom, nje velikimi trgovinskimi cestami, nje gospodovalnim položajem nad severnim Kitajem, odlučši od Kitaja in jo nakloni Rusiji. Sedaj jej je bilo: ali doseči ali izgubiti

pravi namen, kateremu je Rusija sledila z nacionalističkim gibanjem, provzročujočim homatije. Med tem, ko je bilo namreč možno Mandžurijo, kakor privatno apanažo cesarja kitajskega, kar z odpovedjo odstopiti Rusiji, pa ni bilo možno kar tako z Mongolijo, tudi ko bi bil cesar Mandžu sam hotel tako, kajti Kitaj je bil le suveren; in poleg tega je bila tu odprta jedina pot, dolgo zaželjena, do Dorado Šansis. Genijalno vodstvo afere zlata je zagotovilo orjaški sad orjaškega podjetja.

(Pride še.)

Politični pregled.

V TRSTU, dne 25. aprila 1901.

Carlamentarne vesti. V večerajnji seji ustavnega odseka se je vršila razprava o odpravi, oziroma spremembi § 14. osnovnega zakona, kateri daje eksekutivi pravico določiti potom cesarskih naredb državne potrebe, kadar parlament ne funkcionira. Za popolno odpravo tega § so govorili posl. Baureuther, Kaiser, Pernerstorfer, Funke.

Proti odpravi, oziroma za spremembo § 14 so govorili posl. Marek, Abrahamovics in Dzieduszycki. Predlog je bil na to odkazan posebnemu pododseku devetih členov, katerega so tako izvolili.

Ruski glasovi o pangermanizmu.

»Kijevske Slovo« meni med drugim: »Mi Rusi moramo posvetiti posebno pažnjo pangermanski agitaciji. V eni državi hujska Nemce, naj bi z neopravičenimi zahtevami in nasiljem nad drugimi narodi doveli to državo v popolno propast; v drugi podpira zopet z denarjem tisti revolucijonarni element, da jo oslabi in jej izpodkoplje njene temelje. Tako povsodi seje hujskanje, samo da na račun sosedov prihaja do bogatstva, da obračunava z enim protivnikom za drugim, ter da ustvari nemško svetovno državo, pred katero bi se morali tresti za svoj obstanek tužni ostanki nekdanjih velikih evropskih narodov.« — »Svět« piše: »Ako bi v Češki res vladalo panslavistično gibanje, moralo bi se tudi kjer-koli pojavljati na vnaen način. A kedaj še so Čehi govorili o ujedinenju svoje dežele z Rusijo? Ali niso oni, nasprotno temu, vsikdar — in v nevarnost, da njihovo slovansko čutstvovanje pride na slab glas — dosledno, energično in glasno protestovali proti vsakemu takemu domnevanju?! Spomnimo se samo poslednjega govora dra. Riegra ter polemike, kateri je on dal povod!

pokažem jaz!« Da mi je prerekla sto drugih ne bi niti maral, ali s tem mi je vzela sapo! Grdo me je osramotila, žena. Torej sem zaupil strini:

— Pelji jo k sebi, a jaz pridem za vama!

In tako sem sprejel tudi to muko na svoj vrat.

Dva dni pozneje je prišel Jusuf z dvema k buljubaši. Po vsem se jim je poznalo, po kaj so prišli. Postalno mi je nekaj laglje! Ako se mora svršiti, je najbolje, da se zgodi takoj, drugače kakor da sem na mrtvi straži. Šli so k buljubaši vsi trije. In za malo je prišel ven on sam. Otvoril je oči na široko in me gledal tako! Potem mi je le mahnil z roko in jaz sem stopil z njim v karaulo. Od onih gostov ni rekel nobeden ni besedice, ali vsi skupaj so potegnili čisto iz čibukov in zrli v tla. Ko smo vstopili je buljubaša sel in rekel ostro, a gledal me še ostreje!

— Je-li momče, zakaj si odvel ženo temu človeku?

— Nisem buljubaša! sem rekel na to. Arnauti so se, kakor sem videl, namrgodili, a buljubaša je zaupil še močnejše:

— Kako da nisi, ko je tako?!

PODLISTEK.

Graničarji.

Pripovedka Ilije I. Vukovića. Prevod s srbskega.

Nekega dne sem moral spremiti govedo do nekega arnavskega sela. Govedo je bilo ukradeno, pa so je vračali. Prigurali smo govedo, pravim, do njegovega stana in jaz sem čakal le še, da mi njih oblast da pismeno potrdilo. Stal sem tako pri hiši, a z okna sem videl, kako me srpo gleda neka ženska glava vsa omotana, s kakor so bule (turške žene.) Gledal sem jo tudi jaz, a ona je navlašč potegnula po malem jasmak (prigrinjalo) z lica. Stopil sem na drugo stran hiše, a ona spet na drugem oknu. Vala, sem rekel jaz pri sebi, ker gleda ona tako, hočem tudi jaz, pa sem poškilil z očesom. Ona je zginila za trenutek, pa začela spet kukati. Spet sem poškilil z očesom, a ona je stala, in rekel bi, se nekako posmehovala. To pomežikovanje je trajalo tako dolgo, dokler nam niso dali pismenega potrdila in jaz sem se vrnil nazaj. Bilo mi je malo žal, ker so me prekinili, kakor vsakemu mlademu človeku, a vendar bilo ni nič drugega, nego žala!

Ko sem se povrnil, sem pozabil na vse, kakor da se ni ničesar zgodilo. Jaz sem pozabil, ali ona ne. Ni minola še ena nedelja, ko je prišla k meni neka stara strina.

— Zumruta te pozdravlja, je rekla.

— Kaka Zumruta, praviš?!

— Tista, katero si pogledoval tam na oknu. Jusufova žena!

Jaz sem se malo zgrozil. Bilo me je tudi sram, ker je že tretji znal o tem.

— Pojdi strina, kaj govoriš!

A strina je ostala:

— Stori kakor znaš, mi je rekla, in ho-

češ, a ona mi je rekla: brez tebe ne more živeti nikakor! Ter te pozdravlja; ako ti je mila, skrbi, da se ona ne muči več tam med onimi zidanimi. A kaj naj ji sporočim?

— Sporoči jej, kar znaš, a mene pusti! Strina se je razljutila.

— Kako naj te pustim, ko te niti vzela nisem še nikdar?! Sam si se zapel, ker si jo gledal!?

Pa je odšla. Pomislil: To znači, kakor da se več ne govori o tem, ali prišlo je drugače. Niso prišli niti trije dnevi, ko sem sedel sam v karauli, ter čistil ravno to puško, ko je vstopila tista moja strina:

— Glej, tu te čaka ona!

Razjarjen sem skočil na noge, in videl zadaj za strino še eno. Ni bila ni grda ni majhna. Tu sem zaupil na strino:

— Zakaj si jo privedla sem?

Na to se je Zumruta primaknila bliže k meni ter mi rekla tiho:

— Ni me dovela ona, ampak prišla sem sama!

— Ali žena, sem rekel jezen, kaj stori tvoj mož?

Ona je molčala.

— Moreš-li ga zapustiti tako?

Pa sem se razburil tako, da sem upil in jo zmerjal. Vse sem jej postavil pred oči: obraz, hišo, poštenje, a ona je povesila oči in molčala.

— Vrni se, sem rekel, v svojo hišo, pa ostanemo, kakor dosedaj — sosedge! In tu sem jo hotel prijati za roko, a ona kakor osa.

Kar udarila me je z dlanjo.

— Mislila sem, da si bolji nego on!

Jaz sem obrnil oči.

— A kaj hočem, ko si ti njegova žena?!

Kaj hočem storiti z njim?

Zumrati so zabliskale živo oči.

— Daj, je rekla, meni to puško, da ti

Kulturno jedinstvo Slovanov, o katerem je govoril veliki starček, nima nič skupnega s političnim jedinstvom, kakor ga propovedujejo pangermani. Na ta način torej ni nastal panslavizem v Češki. Ali je morda od zunaj zanešen v ta narod, kakor je pangermanizem med češke Nemece? Tega poslednjega pospešujejo posebna društva, a kar je še več: tudi visoki uradniki v Nemčiji. A kje so v Rusiji društva po vzoru »vsenemškega šolskega društva« in »društva Gustava Adolfa«? Kje imate na Češkem ruskih šol, katere bi vzdrževali ruski panslavisti? Je-li ruskih pravoslavni duhovnikov, ki bi na Češkem propovedovali pravoslavlje in ujedinjenje z Rusijo? Nemški učitelji in pastori pa delajo tako. Rusi niso nikoli mislili na kaj takega, a vendar se meče v svet trditve, da je pangermanska agitacija le posledica panslavistiške!!

Rusija in Francija. V naravi stvari je, da se sedaj — ko se francoski minister za zunanje stvari muči v Petrogradu — rusko novinstvo bavi z odnosi med Rusijo in Francijo. Iz izvajanj avtoritativnih ruskih listov je posneti, kako se je v zadnje čase hotelo zanesti nezaupanje do notranje politike Francije. Piela da se je cela mreža intrig proti francoskemu ministerskemu predsedniku proti vojnemu ministru in celo proti predsedniku republike. Obisk gosp. Delcasseja da je bil torej provzročen po važnih političnih dogodkih, a glavni namen mu je, da potrdi neomajljivost rusko-francoske zveze. — Povodom tega obiska pa se določi tudi nadaljnja politika obojestranskih vlad v mnogih razvijajočih se vprašanjih, kakor n. pr.: gibanje v Makedoniji, obnovenje trozveze, politika Anglije. Ruski listi so torej uverjeni, da ta obisk še bolj utrdi rusko-francosko zvezo.

Zadnje vesti iz Petrograda poročajo, da je bil Delcasse v spremstvu ruskega ministra za zunanje stvari grefa Lambsdorffa, v carskem selu, kjer sta ga car in carica vsprejela v avdi-jenci. Dejane ja v carski vili so se udeležili tudi drugi ministri. Francoski poslanik Montebello je predvčeršnjim priredil sijajen obed francoskemu ministru na čast, katerega so se udeležili vsi poslaniški soprogrami, minister-ski predsednik Darnovo z drugimi ministri, varšavski generalni gubernator Čerkov in drugi dostojanstveniki. Včeraj pa je finančni minister Witte priredil sijajen obed.

Vojna v južni Afriki. Londonski sinočni listi poročajo o porazu, ki je doletel angleškega majorja Tryforda. Major Tryford se je s svojimi četami vjel v zaselo, ki so mu jo nastavili Buri na cesti iz Machadodorta v Lyndenburgh blizu Bodfonteina. Major Tryford je bil ubit, njegove čete pa so se morale udati po kratkem boju. Kakor se vidi, ne bo še tako hitro konec južnoafričanske vojne, kakor pričakujejo Angleži.

Tržaške vesti.

Objestni Lahi. Židovsko glasilo stresa danes svojo hinavsko jezico nad e. k. namestništvom, ker je le-to razpisalo dve službi gozdnih čuvajev, za katero zahteva znanje nemškega, slovenskega oziroma hrvatskega in eventuelno tudi laškega jezika. Radi tega »eventuelno laškega jezika« se je židovska

— Nisem je odvel, ne dal bog!

— Pa torej, kaj je bilo!

— Pribegla je sama!

Oni trije so nekaj zamrmrali, ali buljubaša je mahnil s roko in jih prekinil.

— Moreš li mi dokazati? je rekel.

— Morem buljubaša.

— Dokazi!

— Tam je ona, sem rekel, pa je vprašaj.

Poklicali so tudi Zumruto. Jako prepačena je bila. Opazil sem, da se je tresla kakor list. Buljubaša je namignil s roko.

— Pojdi sem sinuša!

Ona je prišla.

— Poznaš-li tega? in pokazal je na Jusufa.

— Poznam! je rekla ona.

— Kdo je?

— Bil je moj mož, je rekla.

Jusuf je vplamtel in skočil z mesta, ali buljubaša in oni drugi so ga zadržali. Sel je zopet, ali videti je bilo, da mu vre v srcu in da mu se vzdigujejo prsi. Spet se je buljubaša obrnil k Zumruti:

— Je-li te je ta odvedel od njega? je rekel in pokazal s prstom name.

Ne! (Pride še.)

eunja grozno razkoračila in poje levite e. k. namestništvu. Kako to, da se ne zahteva v prvi vrsti znanje laškega jezika, kateri jedini da je pravi deželni jezik in katerega govori najmanje devet desetih vsega prebivalstva.

Koliko je na teh trditvah laškega glasila resnice, si lahko misli sleherni razsodni čitatelj sam. Židovski list sam pravi, da namestništvo morda rabí ta dva uslužbenca za kraje, ki so popolnoma slovanski, ali vsejedno da bi se tudi v tem slučaju moralo zahtevati znanje laškega jezika. Pač prebedasto! Prav za prav bi se po logiki tega lista, in tudi večine njegovih čitateljev, morali po vsem svetu učiti laškega jezika, ker laški delavci lažijo po vsem svetu s trebihom za polento, in kamor prihajajo, mora dotično prebivalstvo — po »Piccolovi« logiki — vendar znati njih jezik. Kaj: mari naj bi se ponosni sinovi lačne Italije učili jezika onih, ki jim dajejo — jesti? To bi bilo grozno, kaj takega zahtevati! Kaj ne, caro pagliaccio na lesnem trgu?!

Seveda polaga Židovec to grozno afero na srce svojim deputatom na Dunaju, kateri naj dokažejo s tem činom, kako vlada zatira primorske Italijane in protežira Slovane! Človek res ne ve, ali bi se vsem tem bedastim in ob jednem infamnim izvajanjem židovske eunje bolj smejal ali jezil? Od vsakega najnižjega državnega uslužbenca, četudi svoje žive dni ne prihaja v službeno dotiko z Lahi, zahtevajo znanje laškega jezika, medtem ko je stotine in stotine laških uradnikov po vseh državnih uradih, ki dan za dnem prihajajo v dotiko z našim ljudstvom, a ki so vendar tako brezobzirni, da se ne nauče našega jezika, četudi se ne branijo denarja, ki prihaja iz naših žepov. Ti vsikdar oholi Lahi se prav nič ne sramujejo, da jih redijo tisti sovraženi Slovani.

Kdor prav razlikuje, prav tolmači. Radi novice, objavljene v našem listu pod naslovom »Taki so naši ljudje!«, v kateri smo govorili o deputaciji ekskaserniranih oženjenih finančnih stražnikov, ki se je bila obrnila do italijanskih poslancev v stvari povišanja odškodnino za stanovanje, nam je prišlo par drobnih pisem s prav — debelimi psokami.

Posebno sočni sti bili dve. Jedno je bilo brzkone — vsaj po frazeologiji sodimo tako — iz vrst socialne demokracije, drugo pa je podpisal anonimni »narodni naprednjak«. Skupno pa sti imeli obe ti pisemci to, da sta oba skrita avtorja izrečno povdarjala, da nista finančna stražnika! in da nam očitata oba, da siromašnim finančnim stražnikom ne privoščamo tistega pobjolska, da torej nimamo sreča za nižje sloje.

Na ta očitanja bi se mi lahko omejili na konstatiranje, da smo ono notico objavili, kakor nam je došla od osebe iz istih finančnih krogov, o kateri smemo reči, da se kakor malokdo, ob vsaki priliki zavzema za interese nižjih organov.

No, vendar sodimo, da ne bo škodilo, ako povemo dve tri gospodu »narodnemu naprednjaku«.

Ako izvaja iz naše notice, da mi nepri-voščamo finančnim stražnikom — med katerimi ima baš naš list toliko čitateljev, da nas je nekoč »Rdeči prapor« porogljivo imenoval glasilo finančnih stražnikov, s čemer pa nas ni seveda užalil ni najmanj, ker menimo, da treba spoštovati tudi ta stan, kakor vse druge — ako torej izvaja iz naše notice, kakor rečeno, potem si moramo misliti, ali da nam je zlobno nekaj podtaknil, da bi hujskal proti nam, ali pa ni umel namena tiste notice in si jo je torej krivo tolmačil.

Tedene naših notici je bila vendar jasna kakor beli dan: protestirati že vnaprej, da ne bi italijanski poslanci, ki na Dunaju zastopajo jedino le koristi gospodovne klike — kar je svoječasno priznal tudi »Indipendente« s hvalevredno odkritostjo — prisvajali zaslug, kjer jih absolutno nimajo prav nobenih!

To smo hoteli mi, oziroma naš dopisnik, ki je dobro informiran o stvari! Mi smo hoteli varovati le narodno stališče. A to je bila menda naša dolžnost. Podtikanje pa, kakor da ne privoščamo, je enostavno absurdno.

Kako prav smo imeli, ko smo se že vnaprej oglašili proti temu, da bi si italijanski poslanci prisvajali kako zaslug za finančne stražnike, morejo čitatelji razvideti tudi iz včerajšnje »Avanti«, ki potrja, da so se vse drugi krogi zavzeli za finančne stražnike, ne pa italijanski poslanci ki se — tako pravi »Avanti« — eno figo brigajo za interese pro-

letarijata, naj ga že izkorišča država, ali pa zasebniki.

Za dobro označenje tega »narodnega naprednjaka« pa naj povemo še, da se zaleta tudi v naše poslance, očitaje jim, ne le da ne store nič za ubogo ljudstvo, ampak da glasujejo proti koristim istega, in da jim indirektno stavlja laške poslance v izgled.

Posl. Mauroner — izgled parlamentarne delovanja!!! Za poč' t! Naši okoličani bi mogli povedati, kako ta mož, ta tip poslanske nesposobnosti, zastopa njihove interese! Mi kar že čakamo, kako bomo čitali te dni interpelacije laških poslancev, s katero pokličejo vlado na odgovor radi invazije delavcev iz Italije po krivdi e. k. pomorske oblasti, mej tem ko na stotine in stotine domačih ljudi pohaja brez dela!! Saj ti brezposelni domačini so menda tudi — siromašni nižji sloji! Mari ne?! Da vidimo torej, kako se prehvaljeni laški poslanci zavzemajo za te siromake in zavrnejo invazijo regnicolov, ki se kakor kobilice usuvajo v naše dežele.

Da vidimo torej! Ali menite, da bomo res kaj videli?! Eno figo — da govorimo z »Avantijem« — bomo videli!

Če smemo torej misliti, da nam »napredni narodnjak« ni hotoma nekaj podtaknil, pa mu moramo očitati, da ni dobro razlikaval tendence naše notice in si je isto torej prav slabo, krivo tolmačil.

Poslanec Basevi, o katerem smo poročali tudi mi po dunajskih listih, da baže odloži državnozborski mandat, je odložil le čast podpredsednika v železniškem odseku, ter obdrži še nadalje državnozborski mandat. Namesto njega je bil posl. Mazorana izvoljen v železniški odsek.

Naval delavcev iz Italije. Dan za dnevom vidimo kako prihajajo, po parnikih in železnicah, cele trume izstradanih laških delavcev, ki se ustanavljajo v našem mestu. Kar mrgoli jih sedaj po naših ulicah. Ljudje se povprašujejo začudeno, čemu da prihaja sem toliko teh laških delavcev, ko še domačinom pomanjkuje dela?! Znano je namreč, da je v Trstu kakih tisoč domačih delavcev, ki so brez dela in koliko jih je šele v vseh drugih avstrijskih pokrajinah! Kljub temu pa narašča naval laških delavcev dan za dnevom. In kaj je temu vzrok? Kakov je povod? Žalosten, kričeč. Zgodilo se je, česar so se najbolj bali domači delavci. Dela v naši luk, za katero pojde toliko milijonov goldinarjev iz žepa avstrijskih davkoplačevalcev, izročila so se neki tvrdki iz Italije in ta najema sedaj — a ne moria toliko iz narodnega obzira, temveč radi špekulacije, požrešnosti — lačne delavce iz bližnje Italije, ki v svoji b di delajo radi za vsako plačilo. Sedaj lahko vidi naša vlada, kako da je mogla ravno inozemska laška tvrdka dati najugodnejšo ponudbo. In sedaj bo romalo toliko našega denarja v vedno lačno Italijo, medtem ko bodo morali isti davkoplačevalci, iz katerih žepov je šel ta denar, gledati od daleč kako bodo ta denar odnošali drugi iz naše države, med tem ko so oni sami brez dela. Menda si vendar nihče ne bo upal trditi, da naši delavci ne plačujejo, če tudi, večinoma ne direktnih, pač pa vendar velikih indirektnih davkov. Vsakdo, tudi najrevnejši delavec plačuje na dan vsaj 20 krajcarjev indirektnih davkov in to tvori na leto nič manj nego 73 goldinarjev in za vse to mu niti ne privoščajo zaslužka, vsaj na državnih delih, kakoršnja so ravno sedanja dela v naši luk! Mi plačujemo davke v krvi in denarju, tuji državljani pa naj uživajo naše žulje! Kaj ne, krasna uprava to!

Promet v Lipici zopet odprt. C. in kr. urad dvorne kobilarne nam javlja:

Podpisani urad prosi, da objavite v Vašem listu sledečo notico:

Naznanja se, da vojni promet po posestvih e. in kr. dvorne kobilarne v Lipici, ki je bil ustavljen radi neprijetnega dogodka, je od dne t. m. zopet odprt.

P. n. občinstvo je opozorjeno, da se v lastnem, kakor v interesu kobilarne, drži predpisov nabitih na uhodnih tablah.

C. in kr. urad dvorne kobilarne.

Prejeli smo in objavljamo.

Slavno uredništvo

»Edinosti«

v Trstu.

V zmislu § 19. tiskovnega zakona zahtevamo, da objavite v »Edinosti« v postavnem roku in na dotičnem mestu sledeči popravek:

Besede, katere piše »Edinost št. 90. dne 20. aprila t. l. o moji osebi, namreč: »Priča dr. Andrej Pavlica pravi, da mu je njemu

Gabršček grozil, češ, da ga (pričo) oklofuta. Predsednik popravlja pričo, ker je na prvi razpravi rekla »napadel« in »oklofuta« — so neresnične.

V Gorici, dne 25. aprila 1901.

Dr. A. Pavlica
stolni vikar.

(Opomba uredništva. Najbolje bo, da se izlije ta ploha popravkov — potem bomo govorili mi.)

Zahvala. Meni podpisanemu je dolžnost, da izrekam slavnemu društvu za »dijaško podporo za Trst in okolice«, oziroma č. gg. Franu Guštinu in dru. Gustavu Gregorinu, pristržno zahvalo, ker sta pripomogla mojemu sinu z zneskom od K 20 in sicer za poravnaje šolnine.

I. Goriup.

Slovenski gostilničarji mesta in okolice — pozor! Boj, kateri se bje že več let v naši zadrugi proti gospodujoči stranki, katera je radi svoje malomarnosti dovela našo obrt na rob propada v moralnem in materialnem obziru, sili nas, da Vam toplo priporočamo, da si izvolite v odbor krčmarske zadruge osebe, katere bodo znale uspešno zastopati Vaše moralne in materialne koristi. Osebe, ki Vam jih priporočamo v odbor zadruge, so sledeče:

Predsednik: Ivan de Renaldy; podpredsednik Henrik Weber. Odborniki: Ludvik Obersn, Alojzij Kraine, Viktor Tomažini, Dominik Ravalico, Ivan Čelič, Henrik Piehi, Peter Haipel, Jurij Ložič, Ivan Treven, Ivan Sanein Rošo, G. B. Alojzij Krainer.

Tem osebam lahko brez skrbi poverite osodo naše zadruge. Izvolitev teh mož pa je odvisna le od tega, ako se vsi brezizjemno udeležite volitve, ki se bo vršila na občnem zboru jutri v soboto dne 27. t. m. ob 4. uri popoldne v telovadnici ljudske šole v ulici Nuova.

Več gostilničarjev.

Gorjé preganjanim! Naš poročevalec nam piše: Včeraj je prišel k meni neki mož po imenu Karol Stemberger. Mož je 43. letu svoje dobe, rojen v Trstu, v bolnišnici, od nezakonske matere. Govoril je precej dobro slovenski in mi tožil, da je nesrečen. Pripovedoval mi je, da je služil cesarja 5 let, da je bil potem 14 let v Ameriki, da je sedaj 2 leti v Trstu, kjer si pa zadnji čas ne more vdobiti dela! (Kaj pa tisoči Kalabrežev? Oni vdobivajo delo!) Tržaški redarstveni urad da ga je izgnal v Jelšane, v roistni kraj njega matere, tam pa da mu je rekel župan: »Mi vas ne poznamo za nič, pojte, kamor hočete!« Kaj naj storim? je vprašal obupno. Od tu me izganjajo samo zato (?), ker nimam dela! Tam mi ni mogoče živeti, da-si sem slikar in govorim 5 jezikov! Rekel je dalje, da ga vse odganja, kakor da bi bil gobov! Mož, vsaj kolikor je trdil, ima voljo za delo in — ako je res izgnan samo radi pomanjkanja dela — bi bilo želeti, da ga slavno e. k. redarstvo oprostí te težke kazni.

Mož je zatrjeval s solzami v očeh, da se mu godi krivica, vskliknivši, da on kakor zvest sin države in naroda, kateremu pripada po materi, ne sme in ne more živeti tu, med tem ko lahko žive tujei!

Mi nočemo trditi apodiktičao, da je mož govoril čisto, samo in vso resnico, ker imamo, žalibog, preveč skušenj, ali, ako je stvar resnična — potem pa naj bi ga ne preganjali dalje in naj bi mu raje šli na roko, da vdobi pošteno delo.

Grozna nesreča pri Divači. Včeraj zjutraj sti se peljali gospe Katarina udova Krmeč, stara 55 let, in Ana ud. Gasperšič, stara 37 let, obe iz Sv. Ivana, v neko vas blizu Divače obiskat sestro gospe Gasperšič. Med vožnjo s postaje se je konj splašil ter je o tem voz, na poti blizu Šušice, zadel ob neki kamen na cesti, vsled česar je kočijaž zletel s kozla in se z glavo zaletel v obcestni stebrič. Konj je potem še dober kos ceste dirjal po strmi cesti navzdol. Pri enem ozkih ovinkov se je kočija zvrnila in ste obe notri sedeči gospe — ker cesta ni obzidana — zleteli pod cesto med kamenje ter se močno poškodovali. Konj z vozom pa je padel v neko grmovje, kjer je obtičal, dokler ni prišel tja kočijaž ter ga spravil na cesto. Gospa Gasperšič si je močno poškodovala desno roko, g. a Krmeč pa si je zlomila roko na na dveh krajih in se močno pobila po hrbtu in na glavi. Ležali sti na poti, dokler so ja tam našle mimogredoče osebe, ki so preskrbele, da so ju prenesli na postajo v Divačo, kjer so ju obvezali in odposlali s prvim vlakom v tržaško bolnišnico. Mnogo krivde na tej nesreči je pripisovati zelo slabemu stanju

ceste, katero bi bil moral cestni odbor že davno popraviti.

Razpis učiteljske službe. Na štirirazredni deški ljudski šoli s pravico javnosti v Trstu se razpisuje služba učitelja-voditelja s 1600 K letne plače, 200 K, funkcijske doklade in z $\frac{2}{3}$ doneskom k pokojninskemu zavarovanju.

Zakonito opremljene prošnje naj se do 20. majnika t. l. doposljejo podpisane vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cir. in Metoda v Ljubljani, 21. apr. 1901.

Aretiranje premetenega tatu. Že nekoliko časa sem dogajalo se je v Čarbolu in Kjadinu mnogo tatvin in policija je po daljših preiskavanjih slednjič pogodila, da mora biti zločinec znani tat Anton Čepirlo, bivši štaunar v Gorici. Policijski agenti so ga že dolgo časa iskali, ali niso ga mogli nikakor uloviti, ker se jim je znal prebrisano dobro izogibati. Včeraj zjutraj pa je pol. oficijal Titz nenadoma naletel nanj v ulici Tintore ter ga aretiral. Čepirlo je prišel še - le pred dvema mesecema iz koperske ječe, kjer je bil dolgo časa zaprt radi tatvine. Pred dvema leti je bil Čepirlo pobegnil z dvema kolegoma iz koperske ječe ter si ob tej priliki dovolil to-le šalo s policijo: Prišel si v Trst se je preoblekel v civilno obleko, zavil svojo jetniško obleko v culo ter jo položil pred vrata policije. Na culo je položil listek, v katerem je najprijazneje pozdravljal »ljube« redarje ter jih pozval — naj ga iščejo.

Dražbe premičnin. V sobota, dne 27. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Ghega 2, v ulici Belvedere 230 in v Rojani, pisarniški predmeti in oprema v zalogi; v ulici Piccolomini 6, hišna oprava; v ulici Boschetto 32 in v ulici Giuliani 1a, mizarska oprema in hišna oprava; v ulici Cologna 9, hišna oprava; v ulici Cecilia 4, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 11.9, ob 2. uri popoldne 17.5 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 762.4. — Danes plima ob — predp. in ob 4.8 pop.; oseka ob 7.13 predpoludne in ob 8.44 popoldne.

Doneski za moško podružnico sv. Cirila in Metoda. Ker se niso mogli vdeležiti veselice pevcev bratovščine sv. Cirila in Metoda, so darovali gg.: Macarol 2 K, L. Seražin 2 K, ga. M. Ribarič 20 st., povodom poroke gospe Marije Stude z g. Otiljom Ferderber g. Marjan Stude 1 K, Fran Zorn 1 K, Moiko Ivana 1 K, Josip Zlobec 1 K.

Doneski zavodu sv. Nikolaja Daroval g. dr. Andrej Pavlica 10 K.

Vojaško veteransko podporno društvo za Trst in okolice, pod pokroviteljstvom Njeg. Vel. nadvojvode Frana Ferdinanda d' Este, bo imelo v nedeljo dne 28. aprila ob 4. uri popoldne svoj III. redni občni zbor.

Ob 8. uri zjutraj istega dne bo sveta maša v župni cerkvi »Sv. Antona novega«. Občni zbor se bo vršil v restavrantu »Al Gambriani«, ulica Aquedotto št. 10.

Na to svečanost aljudno vabi vodstvo gospode častne ude, prijatelje veteranov, podpiratelje društva, vse ude, ter prosi, da se snidejo v ta namen ob 7. uri in pol zjutraj pred društveno pisarno, ulica Tintore št. 5, od koder bomo korakali z godbo proti omenjeni cerkvi.

Dnevni red občnega zbora: 1. Nagovor predsednika. 2. Pregledanje letnega računa. 3. Določanje plače društvenemu uradniku. 4. Imenovanje častnih udov. 5. Volitev društvenega vodstva. 6. Eventualni predlogi.

Podpisano vodstvo vabi aljudno ude in prijatelje na obilno udeležbo.

Vodstvo.

»Slovansko pevsko društvo« v Trstu vabi se enkrat vse sodelujoče kakor tudi podporne člane, da se v polnem številu udeležijo letnega občnega zbora, ki se bo vršil jutri v soboto zvečer ob 8. uri in pol v prostorih »Delavskega podpornega društva«, ulica Molino piccolo št. 1, I. n.

Igra »Rokovnjači«, ki se je imela uprizoriti dne 12. maja, vzbuja občno pozornost in zanimanje. »Rokovnjači« pa se ne uprizore dne 12. maja, ampak prvo nedeljo junija, to pa zato ne, ker do 12. maja ne morejo biti dovršene vse scenerije, ki se rabijo v igri.

Škoda bi pa vendar bilo, da bi minil ves prekrasni mesec maj brez nobenega koncerta za družbo sv. Cirila in Metoda. Zato

napravi ženska podružnica sv. Cirila in Metoda dne 12. maja v Barkovljah koncert z bazarjem v korist družbe, ki je jako potrebna nujne pomoči in naše vsestranske podpore.

Kakor smo že javile enkrat, ostale nam je nekaj darov od loterije plesnega venčka. S tem, kar nam je ostalo in z darili, katere nam blagovole poslati častite dame, priredi se bazar. Prosimo torej: spomnite se vse naše družbe ter pošljite vsaka svoj dar v »Slovansko čitalnico«, ulica S. Francesco šte. 2.

V nadi, da ne bo slovenske dame, ki ne bi se odzvala temu vabilu, zahvaljuje se že vnaprej

odbor družbe sv. C. in M. v Trstu.

Vesti iz ostale Primorske.

× Šolska mizerija v Istri. — (Zvršetak). Da pa se enkrat, po 86 letih, izvrši poslednja volja pokojnega župnika Fabrisa, naj se više šolske oblasti same pripravijo na licu mesta ter se odločijo za mesto, kjer bo sezidati šolsko poslopje, toli potrebno tej župniji! To naj se zgodi brez ozira na to ali ono osebo, ali nje željo, kje da naj se zida šola! Tako bo preprečena vsaka opravičena pritožba.

No, ker smo že pri tem, naj nam bo dovoljeno, da poleg tu opisanega žalostnega slučaja omenimo še drugo krivico, ki brez naše krivde tepe katastrofalne občine Črnikal, Loka, Podpeč in Zazid.

Deset let je že minolo, da prosimo in prosimo vlado in deželni odbor podpore za napravo toli potrebne ceste (12 kilometrov), ki bi vodila preko omenjenih katastralnih občin do državne ceste do Rakitoveca. Po tolikih prošnjah, pismenih in osebnih, se je bil deželni odbor odločil, poslati jim znanega inženirja Križmančiča, a to ob času volitev 1. 1896. Mož je res napravil načrt za to cesto. Oprti na ta načrt so prosili vlado za podporo. Dobili so jo, a tako, da ne bi zadoščala niti za par kilometrov. Na to so naprosili deželni odbor za podporo, a dobili so odgovor, da se podpora ne more dati, ampak da morajo na svoje stroške dati napraviti nov načrt, in sicer radi tega, ker je prvi že izdelani načrt prirejen le za 3, mesto za 5 metrov široko cesto.

Ako bi deželni odbor imel usmiljenje do tamošnjih občanarjev, bi dal na svoje stroške napraviti načrt, ko je vendar njegov organ, torej on sam zakrivil, da prvi načrt ni bil prav narejen! In potem bi prej dal podporo, da se vendar zgradi toli potrebna cesta. Kajti po sedanji poti ne morejo prebivalci teh občin svojih pridelkov izvažati ni v Trst ni v Koper, a vendar morajo točno plačevati državne, deželne in občinske davke in doklade. Tu pa se zahteva, naj siromašni kmet vrhu obljubljenih robot plačuje še načrte!

Ti siromašni občinarji nimajo sedaj — ko je ni podpore od nobene strani — druge poti, nego da se obrnejo do našega jedinega državnega poslanca s prošnjo, naj se on potruži do njeg. eksceleence ministra nauka, da vrhna šolska uprava ukrene potrebno, da večkrat omenjene občine dobe toli potrebno in zaželeno šolo, kar je opravičeno tem bolj, ker imajo na razpolago že omenjeni znesek, volilo gosp. župnika Fabrisa in ker morajo plačevati vrh šolskih taks še šolske doklade. Zajedno naj naš dični zastopnik izposluje na vladi državno podporo za označeno cesto.

Vesti iz Kranjske.

* Vincencijeva družba v Ljubljani je slavila predvčerajšnjim 25-letnico svojega obstanka. Na slavnostnem zborovanju je povdarjal predsednik, stolni dekan Zamej, da so pred 25 leti katoliški možje ustanovili to družbo, »ki bo lajšala napredujočo revščino, ki bo varovala ljudstvo npravnega propada in v nemala meščanstvo za dela krščanske usmiljenosti.«

* Občinske volitve v Ljubljani. Iz Ljubljane nam pišejo 26. aprila: Včeraj, dne 24. t. m. so se vršile občinske volitve iz drugega razreda. Glasov je bilo oddanih 526. Izmed kandidatov so dobili: Gorše 414, Hribar 420, dr. Kušar 515, dr. Majaron 514, dr. Požar 512, Svetek 512, Senekovič 513, Šubič 513 in dr. Tavčar 516 glasov.

Da pa ne bo napačnega menenja vzpričo precejšnje difference glasov med prvoimenovancema in med ostalimi kandidati, dovolite, g. urednik, par besedij v pojasnilo.

Prvotni kandidat v drugem razredu je bil tudi poštni kontrolor g. Vidmar. Ta je v začetnem trenutku umaknil svojo kandidacijo; izvrševalni odbor je pa mesto njega postavil kandidatom g. Goršeta. Mnogi volileci niso vedeli tega in so svoj glas oddali najprvo določenemu kandidatu, g. Vidmarju, ki je dobil na ta način 94 glasov. Ako seštejemo Goršetovih 414 in Vidmarjevih 94 glasov, ki so bili pravzaprav po Vidmarjevem odstopu Goršetu namenjeni, vidimo, da je dobil Gorše v resnici 508 glasov.

Gospod župan Hribar je dobil 420 glasov. Od 102 Nemca, ki so prišli v »Mestni dom« demonstirali zoper njega, ga ni volil nihče, na čemer mu je le častitati in kar je v dokaz, kako nasprotni so mu Nemci baš radi tega, ker hoče tudi še zanaprej z železno konsekvencijo čuvati slovenski značaj bele Ljubljane, dočim so vsi Nemci volili dra. Tavčarja, ki je dobil narodnih in nemških glasov 516. Če odštejemo 102 nemška glasova, katera je dobil voditelj napredne stranke, se nam pokaže presenetljivo dejstvo, da je dr. Tavčar dobil samo 414 narodnih glasov, Hribar pa 420.

Te številke govoré jasno; so pa tudi resen opomin Tavčarju-politiku, naj se nikari preveč ne igra s svojo popularnostjo, kajti pota politike so opolzka in na parket naj ne hodi, kdor ima podkovane čevlje. Toliko za danes.

Verus.

Vesti iz Štajerske.

— Grozen zločin se je zgodil v Majšpergu pri Ptuj, kakor čitamo v »Slovenskem Narodu«. Nekako pred dvema letoma je bilo čitati v »Slovenskem Gospodarju« inserat: »Izgubila se je 12-letna deklica iz Majšperga itd.« Sedaj pa se je izvedelo, da se deklica ni izgubila. Nekje blizu Maribora so našli mrtvo truplo neke deklice, zato so poklicali tudi očeta v Majšpergu »izgubljene« deklice, ki je potrdil, da je to njegov otrok; toda oglasila se je tudi resnična otrokova mati in dokazala s tem, da je deklica imela zakrpano krilo z jednako tkanino, kakoršne je materina obleka, da je to njena hči. Stvar je postala sumljiva, zato so začeli pri stariših »izgubljene« deklice, ki sta viničarja v Majšpergu, preiskavati in našlo se je, da sta oče in mati lastno 12letno deklico zadrževala, jo na kose razsekala in razrezala ter v peči sežgala. Zverinska roditelja sta že pod ključem. Oče je žandarmeriji svoj zločin priznal, mati pa je še tajila.

Književnost in umetnost.

«Slovenka» št. IV. prinaša sledečo vsebino: »Ženstvo na naših višjih državnih šolah«, dr. I. T. — »Pesem«, Vida. — »Kdo in kaj«, R. V. Lačevski, Ljubljana. — »O ženi in njeni ravnopravnosti«, Abtius, Ljubljana. — »Narodna vzgoja«, — »Umiranje«, I. S. Machar. (Gospoj Otiliji Sklenarjevi-Mali). — »Slovensko splošno žensko društvo«, Mila Dobova. — »Kamenčki«, Kristina. — »O spolni vzgoji«, Dragotin Lončar, Praga. — »Mali dnevi«, Lina Lavričeva, Ljubljana. — »Predlogi v rešitev ženskega vprašanja«, poročja Franjo Klemenčič, Trst. — »Nove knjige«. — »Beležke«.

Brzjavna poročila.

Nesreča na železnici.

DUNAJ 26. (B) Komuniké »Cesar Ferdinandove severne železnice« naznanja, da je brzovlak št. 3, odidši sinoči ob 9. uri 30 m. z Dunaja v Krakovo na prevozu skozi štaeicjo Pohl ob 2. uri to noč zadel ob tovorni vlak št. 351, ki se je prehitro začel pomikati. Vsled tega so lokomotiva tovrnega vlaka in trije vozovi brzovlaka skočili s tira. Strojvodja tovrnega vlaka je ostal mrtev. Z brzovlaka so bili štirje potniki težko, pet lahko ranjeni, isto tako štirje uslužbenci.

Iz Prerova in Moravske ostrovice so dospeli rešilni vlaki z zdravniki in rešilnimi vozovi. Težko ranjene so, obvezavši jih, v spremstvu zdravnika odveli z brzovlakom št. 4. v bolnišnico v Belo Cerkev, lahko ranjene pa v bolnico v Prerov ali Ostrovice, kakor je kdo želel. Potniki brzovlaka št. 3. so morali na postaji Pohl prestopiti v drug pripravljeni vlak. Brzovlaka št. 3. in 4. sta imela nad 2. uri zamude.

DUNAJ 26. (B.) V dodatku k že objavljenemu komunikéju severne železnice v Pohl se še naznanja, da je konstatirano sedaj, da ni nikdo težko ranjen. Od potnikov, prenešenih v Belo cerkev, so znana do sedaj imeni: nadporočnika Kaschler-ja in kadeta Lenitzkega, ki se je nekoliko oparil.

Parlamentarne stvari.

DUNAJ 26. (B) V parlamentariških krogih govore, da na današnji konferenci načelnikov strank zbornice poslancev ni bil storjen noben sklep.

Velikanski požar.

FRANKOBROD n/M 25. (B.) V tovarni kemičnih preparatov »Elektron« v predmestju Kriegheim je ob 3. in tri četrt uri eksplodiral kotel, vsled česar je nastal grozovit požar, ki se je razširil z neznansko hitrostjo po vsem poslopju. Požar se je iz oddelka za stroje razširil tudi v oddelek, kjer se nahajajo eksplozivne tvarine. Kriegheimski gasilec so takoj prihiteli ter se podali na gašenje, a med tem, ko so bili na delu, izvršila se je še druga grozna eksplozija, ki je razrušila del zgradbe, čije ruševine so pokopale mnogo človeških žrtev. Pozneje so se razpočili še drugi kotli. Iz Frankobroda so se podali na kraj požara vsi gasilec, mnogo zdravnikov in ambulančnih vozov. Vojaštvo je tudi na gašenje in je napravilo kordon okoli goreče tovarne.

Požar se je razširil tudi v bližnjo vas Schwanheim, ki leži na nasprotni obali reke Mena in so zgorele tri hiše. Sodi se, da je kakih 40 mrtvih in 140 ranjenih. V mestu vlada splošno zbeganje, vse trgovine so zaprte. Tovarna »Elektron« je last akcijske družbe, ki ima 9 milijonov glavnice, in je zgrajena l. 1863.

FRANKOBROD n/M 26. (B.) O polnoči so ogenj pogasili v toliko, da je odstranjena vsaka nevarnost. Drugih mrtvecev se še ni našlo dosedaj. Število ranjencev se sodi na 150. Mnogo oseb se pogreša. Kakih 1000 delavcev je brez strehe. Požar je uničil tudi kemično tovarno tvrdke Marks & Müller in pa del tovarne za barve v Kriegheimu.

Vojna v južni Afriki.

KAPSTADT 25. (B.) Objavlja se uradno, da je število tu obolelih za kugo v minolem tednu znašalo 64; v 33 slučajih je nastopila smrt. Med obolelimi je 17, med umrlimi pa so 4 Evropejci. V Port Elizabeth ni od 16. sem nikdo na novo oboel na kugi.

LONDON 26. (B.) Lord Kitchener javlja včerajšnjega dne o nadaljnjih manjih uspehih od zadnje brzjavke sem. Od tedaj je bilo 113 Burov ujetih, 10 se jih je udalo; uplenjeno je bilo 138 pušk, 98 konj, en top 12 funtov in 15.000 patronov za male kalibre. 12 Burov je padlo.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst
TRST
TOVARNA: Via Tesa, vogal
Via Limitanea
ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje) in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVAN CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavijo se na parobrod ali železnico franko.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odposiljatev je poštnine prost.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

MATTONLEY
GISSHÜBLER
»Karavna«
ekstremna kletina

Dunajska filjalka
Bankine vloge na knjižice s 4%.
 Bankine, borzno posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenska banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Rezervni zaklad nad 7.000.000 K.
Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Telovadno društvo „Tržaški Sokol“
 vabi na

redni občni zbor,

ki bo

4. maja 1901. ob 8^{1/2} zvečer

v društveni telovadnici — (ulica Coroneo št. 15.)

se sledečim dnevnim redom:

- 1.) Pozdrav staroste.
- 2.) Poročilo tajnika.
- 3.) Poročilo blagajnika.
- 4.) Poročilo pregledovalcev računov.
- 5.) Poročilo učitelja telovadbe.
- 6.) Razgovor o udeležbi na vses-
kolskem shodu Sokolov v Pragi.
- 7.) Eventuelni predlogi.
- 8.) Volitev novega obdora in pre-
gledovalcev računov.

Trst, 20. aprila 1901.

Na obilni vdeležbi vabi

Odbor.

Gostilna

Dominik Ravalico

TRST. — Ulica Ghega št. 7. — TRST.

Velik izbor vin vseh prvih vrst: vino Teran,
 Istrsko, Opolo, Vis, najfinejša vina v bu-
 teljkah, pivo prvega reda.

Domača kuhinja, jedi gotove vsako uro.

Sprejemajo se aboniranja na obed in večerjo,
 tudi se sprejemajo naročbe na dom s točno
 postrežbo.

Pozor „Secession“.

Kuhinjska posoda od sivega emaj-
 liranega železa, prekaša vse druge enake
 izdelke na trpežnosti in vztrajnosti ter
 je zelo po ceni in brez konkurence. Za-
 loga popolne kuhinjske oprave. No-
 vost te vrste je patentovani stroj za
 kuhanje kave ali čaja, ki deluje sam
 od sebe, ne da bi bilo ga treba nad-
 zorovati. Izključno prodajo ima

Anton Amadeo

zaloga železa, kovin in kuhinjskih potrebščin

TRST — ulica Barriera vecchia 5 — TRST

Prekušeno
 najuspešnejše
 sredstvo
 za
 zatiranje
 in
 uničevanje mr-
 česov in žuželk
 na trtah, sadnih dre-
 vesih, zelenjadi in cve-
 tlicah itd. itd.

„AGRICOL“

DREVJU NEŠKODLJIV

Prodaja se iz lastne

Tovarne mila

F. FENDERL & C. v TRSTU
 ul. Limitanea 1. Telefon 430.
 V Gorici: pri g. Frideriku Primas
 Travnik št. 6. (Dvorišče); na Opčinah:
 pri Frideriku Cumar.
 Navod za uporabo „Agrico“ - la z mnogimi spi-
 čevali se pošlje na zahtevanje brezplačno.

Varstvena znamka: **SIDRO.**

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine blažeče
 mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in
 po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega
 domačega zdravila naj se pazi edino le na
 originalne steklenice v zavrtki z našo var-
 stveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve
 lekarne in le tedaj je gotovo, da se
 sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
 Elizabetine ulice 5.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih
 hitro zdravi ter odpravi na človeškem
 telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je
 za hribolazce, kolesarje in jezdece ne-
 obhodno potrebno.

Vdobja se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s
 cenikom ter seznamom zalog na celim svetu proti predplačilu 1 K 80 st.:
Lokarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogateu
(Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranjo varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, S. W.

Na kosček sladkorja vlijte kadar treba 20—40 kapljice

A. Thierry-jevega balzama.

ter jih zavžijte ali pa s tem drgnite ali namočite zuna-
 nje boleče mesta, da živce takoj pomirite.

Pristen le s zeleno varstveno znamko »nuna« in
 na kovinski kapici (zamašku) vtisnjeno tvrdko:
 Edino pristno. Po pošti dvanajst malih ali šest
 velikih steklenic štiri krone. Steklenico na poskušnjo
 z navodilom uporabe in izkazom zalog celega sveta poš-
 ilja po predplačilu 1 krone 20 stotink lokarnarja A.
 Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogateu (Ro-
 hitsch-Sauerbrunn). Vdobja se v lekarnah.

Pred ponarejanjem naj se varuje in naj se pazi
 vedno na zeleno varstveno znamko »nuna«, registrirano
 v vseh naprednih državah.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste,
 iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v
 vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena

Proti malokrvnosti, za rekon-
 valescente in v obče za vse šibke
 osebe kakor tudi blede deklice
 se priporoča

Ravasinijev

železnati kinin.

Sestavljen je iz racionalno izbranih
 potrebnih količin železa in delujočih
 prvin kinina.

Vdobja se samo v

LEKARNI RAVASINI

v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.

Poštne pošiljave s povzetjem.

Vipavsko vino.

Proda se dobrega pristnega belega
 vina 8-9 hl. Cena se izve od 12 do
 2 ure popoldne. v ulici S. Michele
 št. 14. I. nadst. vrata 5.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

FILIJALKA

C. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
 za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 ^{1/4} %	30-dnevni odkaz 2 ^{1/2} %
30- " " 3 ^{3/4} %	3-mesečni " 2 ^{1/4} %
	6- " " 2 ^{1/2} %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
 kovih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse
 v krepst z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso
 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2^{1/2} % na vsako svoto. V napoleonih
 brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave
 Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec
 Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Line, Olomcu,
 Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1^{1/2} % provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
 v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
 provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
 italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
 kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati da
 srebrni denar, zlati avstrijski bankovci itd. po pogodbi

Jakob Kosmelj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16

nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

jestvin in kolonijalnega blaga, delikates
 in konserv.

Izbor raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici **Bastione št. 2.**
 nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem
 najudanejši

Jakob Kosmelj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Da izpodrinem ceneno bazarsko ali semenjsko
 blago, mi je ena bajvečjih žvicaških tovarov za ure
 naložila prodajanje teh-le in biserjev, **skoro**
zastonj v svrhu reklame, da populariziram njene
 izdelke, **dokler ne zmanjka zaloge.**

Vsaki uri dolam kot
 darilo 1 futural od
 usnja in 1 novolže-
 najdeno žepno po-
 manjševalno ogleda-
 lo v minijaturi.

- Gld. 2-10** prava srebrna remontoir-žepna ura
 stane od niklja s francosko verižico in
 etvijem.
- Gld. 4-20** prava srebrna remontoir-žepna ura
 stane posrebr. angl. verižico in etvijem.
- Gld. 4-70** prava srebrna rem. ura za dame s
 stane posrebrneno anglezko verižico in
 etvijem.
- Gld. 11.** pristna 14. karatna rem. zlata žepna
 stane ura s krasno skatljivo od atlasa in
 elegantno verižico.

Vsaki uri priložim listek o 3-letni garanciji,
 Da se vsakdo lahko brez rizika prepriča o solidnosti
 blaga, sprejemem, kar bi ne ugajalo, tekom 8 dni
 nazaj ter povrnem denar franko.

— Slični oglasi se le ponarejanja. —

Pošilja se proti povzetju ali pa po doposlani denarju.

E. HOLZER

dobavljač zveze c. kr. avstr. drž.

uradnikov itd.

tvorniška zaloga ur in zlahtnega kamena en gros.

KRAKOV, Stradom 18 (Avstrija).

Bogato ilustrirani ceniki ur in zlatenine gratis in franko.

Angenti se iščejo.

Restaurant

SILBEREGG

Via Ghega št. 9 A.

■ najugodnejša gostilna ■

PLZENSKO PIVO SILBEREGG
 po 24 novč. liter.

Namizna vina in v buteljkah
 zjamčeno pristna

Izvrstna italijanska in nemška kuhinja.
 Kosila in večerje od 20. novč. više.

Pivo v buteljkah
 iz zaloge
SILBEREGG (G. E. POHL),
 Via Zovenzoni št. 2.

Tam se nabujajo tudi najpristnejša
 vina: opollo, istrsko črno in belo.

Važno oznanilo!

Podpisani smatra si v dolžnost javiti, da se
 VINA iz VISA, KASTELOV pri SPLITU, ISTRJE
 in BELA VINA iz VISA, ki se prodajajo v njegovi
 zalogi, analizovana in stavljena pod stalno kontrolo
 zavoda za kemično analiziranje, ovlaščenega od c. kr.
 avstrijskega ministerstva. Zato se stavlja na vse sode-
 in boteljeke kontrolna in garancijska znamka št. 137.
 To določbo je izdalo visoko c. kr. notranje mini-
 sterstvo radi pregotove kvarjanja vina, ki stavlja v
 resno nevarnost ljudstvo.

Kedor si torej vkupi vino v moji zalogi, je
 gotov, da se v njem ne nahaja drugih snovij, nego
 da je vino čisto in naravno, da se sme z mirno vestjo
 dajati bolnikom in konvalescentom, ker analizijski
 zavod stavlja pod svoje varstvo samo ona vina, ki
 so čista in imajo vsu potrebno vsebino, ki jo morajo
 imeti najfinejša vina.

CENE:

Istrski teran	liter po 32 novč.
Vino iz Kastelov pri Splitu	" 34 "
Fino vino iz VISA	" 34 "
Vino Opollo	" 38 "
Belo vino iz VISA	" 40 "

Zahtevajte vselej jamčveno znamko.

Josip Tami

ulica Legna št. 6 (Dvorišče)